

OLBRZYMY Z DAWNYCH LAT

Na początku XVIII wieku na ziemiach polskich było ich około 20 tysięcy, a w samej Wielkopolsce 12 tys. W okolicy Leszna było ich prawie sto, a w pobliżu Śmigła około 60. Stanowiły nieodłączny element polskiego krajobrazu. Mowa o wiatrakach głównie koźlakach, które w większości do dziś niestety nie zachowały się. Te zaś, które jeszcze stoją, w większości są w bardzo złym stanie, choć są i takie, które dzięki opiece ich właścicieli są pięknymi zabytkami.

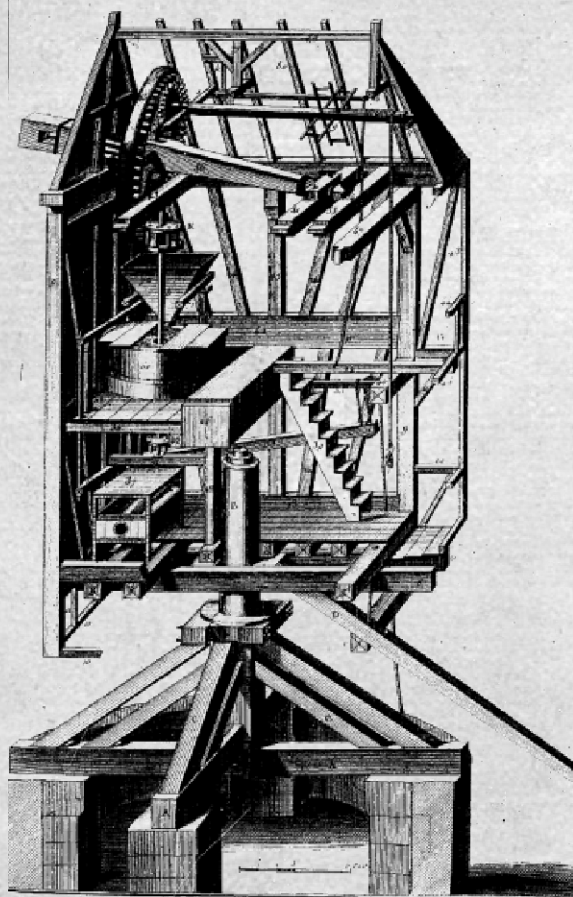
Na ziemi przemęckiej stało kilkanaście tych olbrzymów. Do dnia dzisiejszego w dobrym stanie zachowało się tylko kilka.

Od Pana Krystka z Siekówka (?) otrzymaliśmy fotografię nieistniejącego już dziś wiatraka. Z tyłu fotografii znalazł się opis zdjęcia Pani Marianny Piotrowskiej z domu Krystek.

„Mój ojciec Paweł Krostek był młynarzem i właścicielem młyna w Przemęciu, pod Siekówkiem. Młyn funkcjonował do roku 1943. Gdy wybuchła II wojna światowa Niemcy zabrali mojemu ojcu kamienie do mielenia i gazy. Po zakończeniu wojny ojciec starał się, aby zwrócono mu to, co zabrali przed wojną. Udało się wznowić funkcjonowanie młyna, zwrócono kamienie do mielenia i śmigi. Młyn pracował do czasów komuny, kiedy znów odebrano ojcu zboże i urządzenia do mielenia. Po ustaniu komuny młyn nadal nie funkcjonował. Sporządziłam wniosek na rozbiórkę młyna. W 1966 roku rozebraliśmy młyn, a z pozostałego drewna budowaliśmy oborę. Kamienie z rozbiórki zostały wmurowane w ścianę na końcu stodoły.”

Podobny los spotkał wiele innych tego typu budynków.

Maciej Ratajczak

Agriculture, Economic Rustique
Bibliothèque de la Ville de Paris

RUSZAJMY NA SZLAK WIATRAKÓW

Zbliżający się czas wypoczynku zachęca do planowania podróży, zarówno tych dalekich jak i zdecydowanie bliższych. Zachęcam do odkurzenia rowerów i ruszenia na szlak wielkopolskich wiatraków. A o tym, że jest co zwiedzać dowiedzieć się możemy z wydanej w 2008 roku mapy „Wielkopolski Szlak Wiatraczny”. Znajdziemy tu nie tylko mapę z zaznaczoną lokalizacją wiatraków, także na ziemi przemęckiej, ale również opis 50 wiatraków, które do dnia dzisiejszego stoją. Polecam lekturę i oczywiście wycieczkę szlakiem tych olbrzymów.

KONKURS

Zapraszamy do udziału w konkursie. Do wygrania mapy „Wielkopolski Szlak Wiatraczny” oraz zestaw nowych gadżetów gminy Przemęt. Naprawdę warto! Wystarczy odpowiedzieć na pytanie: Ile na początku XVIII wieku było wiatraków w Wielkopolsce?

Odpowiedzi prosimy kierować na adres redakcji osobiście lub listownie - ul. Jagiellońska 8, 64-234 Przemęt lub e-mailem na adres: przemet@przemet.pl.

